

HORTOBÁGY.

DEBRECZENI HETILAP.

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALOMMAL.

Hirdetési díj:

Négyhasábos péntek
egyszeri hirdetésnél
háromszorinál 4 kr.,
szürinél vagy nagy ter-
jedelmű hirdetésnél ár-
leszámitás.

Egyes szám ára
15 kr.

Megjelen

Minden vasárnap.

Előfizetési ára egy évre

6 frt, fél évre 3 frt,

három hónapra 1 frt. 80 kr.

Szerkesztő és ki-

adóhivatal a czeg-

lédutczai 2151. sz. Bánki-

házában.

5. szám.

Második évfolyam. 1863.

Február 1.

A hortobágy.

(Folytatás.)

Az 1848-ik évi epocha, valamint az egész országnak, úgy Debreczennek is agriculturalis viszonyaira, ki nem számítható hatást gyakorolt.

Ezen korszakkal csaknem egy időre esik azon nagy változás, melyet a tiszaszabályozás eredményezett.

E két változás annyira összefügg egymással, hogy midőn Debreczennek 1848 ótai gazdasági viszonyairól elmélkedünk, a tiszát soha nem mellőzhetjük figyelmünkben.

Önként merül fel az a kérdés, hogy midőn Debreczen és a hason érdeke, magasabb fekvésű szikes legelők tulajdonosai oly hasznos gazdálkodást üzhettek a tiszától öntözött téreken: hogyan, munkálkodhattak ők magok e folyó szabályozásán?

Erre feleletül kell adni elsőben is azt, hogy őket elragadta részint ama lelkesedés, melyet gróf Széchenyi Istvánnak a tiszavölgyéhez 1845-ben intézett szövegata és személyes érintkezései a tiszaszabályozás iránt gerjesztettek, részint mivel az 1836. 1840 és 1844-ik évi törvények mellett, magokat az alól ki sem huzhatták.

Második lehetett az, hogy a tiszá árvizei nem mindig a kívánatos időben jöttek, hanem érkeztek néha május sőt júniusban is, midőn a már kaszát váró, vagy éppen éppen levő szénát iszapolták el s a legelő nyájakat is egyes magas szigetekre szorították.

Ily vérségtől való biztosság ígérete kecsesgető volt az ily birtokosokra nézve is. Azon birtokosok pedig, kiknek földjük alacsony fekvésű, káka és sás-termetű lapályokból, vagy éppen örökösön bűzhödő vizek borította nádasokból állott, számtalan szénaboglyát és buzakévet számítottak képzeletükben, melyek a mentesítési költségeket ezerszeresen térítik meg.

Találkoztak ugyan akkor is egyes aggodalmaskodók, kik a bekövetkezendő nagy szárazságokat előre látták. Főleggették ezek, hogy azon nagy térségen, mely a szamostól a tiszá és körös közt úgy terül el, hogy rajta ugyszólván egyetlen patakocska sem vonul keresztül, s melynek a tiszavölgyre hajló részein erdők egyáltalában nem s helységek is ritkán találhatók: mi köti majd meg röptében a felleget ha kiszáradtak réteink, tavaink, nádasaink, melyek eddig az alföld fátlanságát és folyóvizek telenségét, vízpároltatási és fellegvonzási tekintetben pótolták?

A legnagyobb magyar ez aggodalmaknál Lombardvelenczére mutatott, hol a megzabolázott folyóvizek a birtokosok kényétől függenek s ezek réteit s rizs avagy éppen tengeriföldeit, a birtokosok kényétől függő időben és mennyiségben öntözik és így a netalán hiányzó esőt is kipótolják.

„A vizek szabályozásának főczélja, — mondá a nemes gróf, — nem csupán az ártól való megszabadulás, hanem és végeredményben főleg az, hogy a mederbe szorított víz fölöslegét, alkalmas csatornákon oda lehessen és akkor vezetni, ahol és amikor arra szükség van.“

Kinek aggodalma vitázott volna ezek ellenében gróf Széchenyi Istvánnal? ki ne lépett volna be, bármily messze jövőben látta is a kívánt célt maga előtt, a nagy férfi munkakörébe, melynek kijelentett czélja volt „a sorvadásnak indult tiszavölgyet, a hon azon részét, melyen legnagyobb számban üté föl lakhelyét a magyar vér, paradicsommá varázsolni?“

Elég az hozzá, hogy a nagy hazafi rendkívüli szellemerejének s gyakorlatias bánásmódjának, mely a legellenséges elemeknek is fel tudta lelmi találkozási pontját, sikerült a dolgot oda vezetni, hogy nemesak a tiszá közvetlen partbirtokosai s a bár távolabbi, de nád és gyékénytermő televénylapályok tulajdonosai, kikre bizonyos haszon nézett, hanem azok is, akik inkább csak fentebb fekvésű szikes legelőkkel bírtak, (meg kell vallani, némelyek csupán azon hiúságból is, hogy nevök ez alföldi nagy mozgalom szerepvivői közt helyet foglaljon,) már 1846-ban aláírták azon társasági szerződést, melynek alapján a tiszavölgy legelőbb-

kelő birtokosai Pesten, 1846-ik évi január 26-kán társaságba léptek, azon czélból, hogy

„A tiszavölgy minden vize és mocsára szabályoztassék, rendeztessék, korlátoztassék, illetőleg lecsapoltassék, nemkülönben az egész tiszavölgyi vizszerkezet bármikép hasznosíttassék, és pedig az 1836, 1840 és 1844-ik évi törvények alapján, a minden érdeklét által a nyerendő haszon arányában fizetendő pénzalapból s azon világos kikötés mellett, hogy a munkálatok sikere után mutatkozó eredményhez képest, a netalán méltánytalanul teljesített fizetések kiigazíttassanak, illetőleg megtéríttessenek.“

E nagy társulatnak azon osztálya, mely a hortobágyvidéket is magában foglaló tiszadobi, vagy alsó szabolchi vizszerkezet rendezésére alakult, töltés munkálatait Dobtól Szederkényig 1847-ben megkezdte 1852-ben Polgárig elkészítette s ez által a tiszá árjait a hortobágytól teljesen elszigetelte.

Ez időtől fogva legelőinket nem áztatták meg a szőke tiszának habjai, kivéve az 1855-ik évet, midőn a rendkívüli ár a dobpolgári töltést kiszakította s a szamosháti védgátat a borsodi megyefőnök kivágatta.

E gátrongálások azonban újabb nagy költségekkel helyreállítatván a tiszától most ismét mentek vagyunk és vizszabályozási és rendezési munkálataink már odáig jutottak, hogy bizvást elmondhatjuk, miként eredményeiket kifejtették.

S mik ezen eredmények hortobágyvidékünkre nézve? tudjuk, érezzük és szenvedjük a szerint, amint fentebb leírtuk. — De általában az egész alsószabolchi vizszerkezetre nézve is még eddigelé kifejtett eredményeit, a társulat korán elhunyt igazgatója néhai Kovács Sámuel, a szabályozási munkálatokról 1859-ik évi jelentésében így rajzolja:

„Tartulatunk körében 30 és néhány □ mértföldön, hol azelőtt mocsárok, posványok, sás és nád voltak, most csak ritka fü terem, valóban ritka helyt sűrűbb növényzet. Méltán halljuk itt-ott panasznit, hogy égaljunk megválni az ott, szárazabb természetűvé vált. A természettanból kimagyarazható: miért kerül a termékenyítő eső árterületeinket; a kigőzölgést okozó tárgyak megszüntek, uincs ami a felhőket kigőzölgése által magához vonja.“

Szomoruan tapasztaljuk: hogy amit már 1859-ben mint aggasztó valót ismert a tiszavölgy, — azon aszályosság azóta folytonosan növekedő félen van.

Ha e szárazság még a kunlapon is azt eredményezé, hogy komócsin, lóher és sárkerp helyett, — a szárazságban uralkodó gyengénszuró borítja el a csupa televényből álló lapályos földeket: nem csodálkozhatunk rajta, ha a nagyobb részben szikes területekből álló nádudvari, angyalházi, debreczeni, hortobágyi és újvárosi, nagy kiterjedésű legelőkről a szárazvihar már júniusban leszorul s még az aprómezőt szerető juféle is csak szomoruan élhet meg.

Magában a föld gyomrában alig lelünk már vizet a szomjazó barmok számára; kutjaink nagy részéből kiapadt a víz.

A jövőnő még szomorubb lehet s bizton állíthatjuk, hogy ha segély nem jön, még szomorubb leend.

Richard apát, a híres vizkutató, ki a föld kerekességén legnagyobb tekintély e nemben, midőn átvizsgálta hortobágyi pusztáinkat, azt jósolá, hogy valószínűs african sivataggá válnak azok, ha csatornázások által vissza nem szerzetnek azon előnyök, melyeket az árvizek elgátoltatása által elvesztettünk.

Tehát e téren a szomorú jelen s még aggasztóbb jövőnő, parancsoló kötelességgé teszi az illetőknek, hogy komolyan segély után lássanak.

(Folytatjuk.)

A nagyváradi-kolozsvár-brassói vasut érdekében.

(Vége.)

Lássunk számokat.

Jobb térkép hiányában Bihar megye közkezen forgó térképét vettük elő. Ha nem tökéletes is ez, az arányban nem fog sok különég mutatkozni.

Debreczen Püspökladányig $5 \frac{2}{8}$, innen B. Ujfalu $4 \frac{1}{8}$, innen Nagyvárad 4, s így összesen $13 \frac{3}{8}$ magyar mértföld. — Debreczen, Derecskén keresztül B. Ujfaluig $3 \frac{3}{8}$, innen Várad 4, összesen $7 \frac{3}{8}$ magyar mértföld; és így rövidebb az előbbinél 6 mértfölddel. — Végre Debreczentől H. Pályin keresztül Pocsaj és Esztár közt, Kis Marján, Szántón, Püspökín keresztül N. Váradig 6 mfd., és így kevesebb, mint P. Ladány felé $7 \frac{3}{8}$, kevesebb mint B. Ujfalu felé $1 \frac{3}{8}$ mértfölddel.

Ugyanazért országos szempontból, a Galiczia és Brassó közti vonal mellett fekvő egész vidék érdekéből czélszerűnek látnók, ha Debreczen N. Váradal rövidebb vonal által köttetnék össze s ne lennének az illetők kényszerülve, hogy árucikkeiket vagy a Debreczen Püspökladány és B. Ujfalu közt eső háromszögen, költségesen szállítsák, vagy költség kimelésből azokat B. Ujfalunál s illetőleg Debreczennél a vasutról lerakva, rendes tengelyen vitessék tovább.

E vonal rövidítéséhez két mód ajánlkozik: vagy kiépíteni Debreczentől Derecskén keresztül B. Ujfalunál a $3 \frac{3}{8}$ mfdnyi vonalat, honnan már kész vasut vezet Váradig; vagy H. Pályin, Pocsaj, Kis Marján stb. keresztül egyenesen vinni a 6 mfdnyi vonalat N. Váradig.

Debreczenen s legközelebbi vidékén bármelyik vonal által segítve lenne; de országos szempontból az utóbbi, ajánlatosnak mutatkozik. Ugyanis, ha a kisebb, ohajtásunk szerinti tervezet a Debreczen s Ujfalu közötti $3 \frac{3}{8}$ mfdnyi vonal Debreczen s Kis Marja közé alkalmaztatnák, innen Váradig márcsak $2 \frac{3}{8}$ mfdnyi vonal kívántatnék; e különbséget pedig az érmellék érdeke bizonynyal megérdemelné. Mert Diószeg a kitünő bakar s más asztali borokban gazdag és híres Érmellék fővárosa, — honnan Székelyhid, Margita, Közép-Szolnok s Kraszna felé töltött ut vezet, — csak $1 \frac{3}{8}$ mfdre esik Pocsaj vagy Kis Marjától; e csekély távolság pedig az érdekelt bortermesztők által, habár csak lóerőre alkalmazott szárnyvonallal, könnyen megbírható költségen ellátható.

Hogy e kitünő borok szállításának megkönnyítése Debreczenen keresztül Pest felé és tovább, úgy a jó borokat hihetőleg még most kedvelő lengyelekhez, nem csekély országos érdek, azt hisszük minden elfogulatlan könnyen belátandja.

Reméljük, hogy e rövidebb s így olcsóbb, kényelmesebb és időt nyelő vonalra kiterjesztendi becses figyelmét az illető vasuti bizottság, a hozzá szükségelt földterületet s anyagok egy részét pedig az illető községek és birtokosok kész szívvvel megajánlandják s nem kételkedünk, hogy e nagyfontosságú tárgyban az illető hatóságok és birtokosok, úgy a debreczeni kereskedelmi és iparkamara minden szükséges lépés megtételében, az ügy kívánta buzgalomból késni nem fognak.

Komlóssy Imre.

Az érmelléki borkereskedelmi társaság.

Azon mozzanatok közt, melyek tétlenségre kárhóztatott politikai helyzetünkben, hazánk anyagi felvirágoztatására naponkint tömegesen előtérbe állanak, — mintha százados mulasztások helyreállítására a jelen nemzedék volna hivatva, — különös figyelmét érdeklí Debreczennek, az érmelléki borkereskedelmi társulat közel jövőben remélt megalakulása. A szoros értelemben vett érmelléki szőlő mintegy negyedrésze debreczeni polgárok birtokában van s azon tetemes károsodások, melyek egyrészt a czélszerűtlen kezelés okozta borbecs-hiányból, másrészt említésre sem méltó borkereskedelmi viszonyainkból az érmelléki szőlőbirtokra eddig háromoltak, aránylag Debreczen várost sujtják legérzékenyebben; ellenben a létjövőnő s e bajokon segíteni törekvő borkereskedelmi társaság által eszközözendő haszon, a legnagyobb mérvben Debreczen városba fog özönlöni. E meggyőződésem magyarázataul utalok Debreczen város földirati helyzetére is, mely szerint egyfelől a kassai vasutnak, mint véleményem szerint az érmelléki borkereskedés természetes vonalának, másrészt az ország szívébe

vezető s a külfölddel, különösen Angolországgal való borkereskedésünket előmozdító vasutvonalnak Debreczen a középpontja s ezeknél fogva kétségkívül hivatalosa, hogy az érmelléki borkereskedésnek is főhelyévé, központjává legyen.

Nem lévén czélom jelen cikkben azon anyagi és szellemi előnyöket részletezni, melyeket már csak maga e szerencsés földirati helyzet is Debreczennek biztosít: egyedül a létrejövendő érmelléki borkereskedelmi társulat ismertetésére akarok szorítkozni.

Azon eszme, hogy egy ily társulat alakítása által érmelléki boraink néhány piszkosan üzérkedő felebarátunk egyedáruskodása alól kiszabadíttassanak, nem volt már új, midőn a mult évi szüret alkalmával mlg. gr. Zichy Ferencz ur, a már megpendített, de bizonyos körülmények miatt elalvó félen volt eszmét felelevenítvén, Diószegre gyűlést hirdetett. E gyűlés az érmelléki borkereskedelmi társaság czélszerű alapokon leendő megalakítását végzésileg kimondván, gr. Zichy Ferencz ő excellentiája elnökül s mellé egy több tagból álló választmány azon utasítással választattak meg, hogy létrehozása tekintetéből minden lehetőt megtenni siessenek.

A választmány a legsürgetősebbet, t. i. az alapszabályok elkészítését, köteletségéhez híven immár befejezvé, azt közelebb azon kérelemmel kézbesítette az elnök urnak, hogy átvizsgálása végett mielőbb közgyűlést tartani méltóztassék; mire elnök ur a közgyűlésnek ez évi marc. vagy april havában leendő megtartását igérni sziveskedett.

Mint hogy e közgyűlésnek állandó jogában a kidolgozott alapszabályok egyes tételeit elfogadni, elvetni, vagy módosítani: szükség, hogy a majdan hirlapilag s a „Hortobágy“-ban is közhírré teendő közgyűlésen Debreczen városiak is minél számosabban megjelenjenek s a társulat javára szolgálható eszméinket vagy kifogásainkat érvényesítsük; hogy így a velünk és általunk létrejövendő vállalatban való résztvétől, saját érdekeink mellőzésével vonakodni vagy a netalán nézeteinkkel ellenkező végzésekre később kifogásokat tenni semmi okunk ne legyen.

Előleges tudomásul szükségesnek látom megemlíteni a következőket: Az érmelléki borkereskedelmi társaság alaptőkéjeül 200000 frt. van az előleges tervezetben felvéve, mely összeget négyezer darab 50 frtos részvény képviselne. Egyelőre csak 2000 darab részvény lenne áruba bocsátandó. A részvénydíjak nem egyszerre, hanem az igazgatóság által meghatározott időközökben s könnyebbség végett egyszerre nem több mint 10, legfeljebb 20 száztólit tevő részletekben fizetendők be. Különösen megemlítendőnek tartom azon körülményt, hogy az illető részvényesek nemcsak készpénzben, de az igazgatóság által elfogadhatónak ítéendő horban is törleszthetik részvénytartozásaikat.

Nem sokára előttünk lesz tehát az alkalom, hogy elhanyagolt s valódi méltatlan bánásmódban részesült érmelléki borainkat a kereskedelmi társaságnak, úgy a kezelés mint a kereskedelmi viszonyok tekintetében, javításra s teljes kifejtésre törekvő működése által világkereskedelmi cikké emeljük; szőlőbirtokunkat, mely eddig a legjobb esetben sem volt oly jövedelmező, aminőnek lennie kellett volna, de a legtöbb esetben a reá fordított tetemes költségeket sem térítette vissza, jövedelmező birtokká változtassuk; ezen kívül részvényeink után osztalékban is részesüljünk.

Hogy e mozgalomnak eredménye lesz, az kétségtelen, de hogy az eredmény nagy legyen, az azon résztvétől függ, melylyel az alakulandó kereskedelmi társaság ügyét felkaroladjuk.

Fráter Imre.

Ujuló szerelem.

(1862. November)

Elrepült a régi hosszú bánat,
Ujult szívben új az érzelem;
Enyhe légben rózsás hajnal támad,
Te vagy ez a hajnal, szerelem.
Fenn az égen, mely fölém borulva,
Mindent tulvilági fénybe von,
Kisded csillag jár-kei elpirulva,
Te vagy ez a csillag, angyalom.

Ujra élek; kebelére vett föl
Egy örökszép, egy mesés vidék;
Egy világ, amelyben szép szemedtől,
Mindent tulvilági fényesebb az ég;
Melynek, mint talán még semmi másnak,
Annnyí tündöklő virága van,
Hogyne? — hisz mindnyájan osztakoznak
Bájjaink ragyogásiban.

Oh, a kertem, vágytam én szeretni,
De a végzet erre-arra vitt;
S hordozám, bár nem kötött le semmi,
Titkos vágyak győző lánczait.

És a dalra, amit ajkam zenge,
Várva, hogy majd egy-egy vágyat olt,
Válaszul egy hang hatott szívembe,
S ez bilinesem zörrenése volt.

Kis leányka! lelked add te nekem,
S lánczaimnak zörrenése vész;
Ami átlon: legyen köteléke
Egy meleg kar, egy kicsinyke kéz
S így a könyvből, amely szenvedésem
Éjszakáján arczaimra folyt,
Szép remények szívárványa léssen,
Ajkaidról nyerve egy mosolyt.

Oh mosolygj, hisz látod homlokomra
A komor bu újra visszatér;
S egy mosolygás kárpótolni fogna
Multam minden szenvedéseért.
S majd síromból is ha néha árnyam
Egy pillantást tán az égbe vet,
Multamon merengve, úgy találok:
Szép szemed az, ami ott nevet,

Udvardy Géza.

Közélet.

= Kaszinóegyletünk tisztikara a m. hó 25-diki közgyűlésében következőleg alakult: Elnök Simonffy Sámuel, alelnök Rácz György, jegyző Vincze V. ügyvéd Mészáros J. pénztárnok Szepessy A. könyvtárnok Fehér R.; választmányi tagokul tavalról benn maradtak: Reviczky E. Orbán P. ker. Kiss S. mint volt tisztviselő, továbbá Kiss L. Böszörményi K. Farkas F. Rédl Gy. Kacsokovics I. Joó J. Oláh K. K. Orbán J. Bay F. Részint ujonnan, részint újra választottak: Szunyogh A. Szabó B. Laky L. Simonffy I. Veszprémi S. Kerekes J. Komlóssy I. Komlóssy L. Ármós B. Dobozy I. Dr. Popper A. Póttagokul Kis S. kv. Makó I. Uray J.

Egyszermind tudomásul adatott, hogy a kaszinói kezelés alatti közalapítványok között a Kazinczy-alapítvány 287 1/2 arany, a Csokonaiszobor tőkéje 1077 f. 71 kr. G. Nagy Imre emlékéé 239 f. 60 kr. és Boka Károly emlékéé 26 f. 31 krból áll.

= Az országos magyar gazdasági egyesület legközelebb egy felterjesztést intézett a helytartótanács-hoz, melyben hazai gazdasági és erdőségi tanintézetek föllállításának ohajtását melegen tolmácsolván, a körülmények tekintetbe vételével egyelőre két ily intézet föllállítását s az egyiknek Keszthelyt vagy Székesfehérvárt, a másiknak Debreczent ajánlja székhelyül; amott földmives iskolával, itt pedig azonfelül erdőséttel is kapcsolatban, Debreczenre nézve a következő indokokból:

„1.) Mivel a tiszafolyó felső vidékétől le a marosig elterülő nagy síkságon, melyet az újabb időben a tiszza, berettyó és körös folyók árterületeinek kiszáritásai csak neveltek, mind az okszerű s belterjes gazdálkodás iránti kedv felébresztése s terjesztése, mind e vidék légköre szárazságát mérséklő erdőültetések megkezdése és gyarapítása halaszthatlan szükséggé kezd válni.

2.) Mivel a tiszántuli vidéken Debreczen várost tartja olyan helynek, melynek mint e vidék központjának, mind kereskedelmi forgalma, mind természeti helyzete és gazdagsága, mind szellemi előrehaladottsága áll már jelenleg is azon fokon, melynél fogva az egész vidékre jótékony befolyást gyakorolni, és a gazdasági téren is vezérszerepet vinni képes.

3.) Mivel Debreczen városa területén, ahol annyi erdőség van, igen czélszerűen lehet egy erdőségi iskolát a gazdasági intézettel kapcsolatba hozni.

4.) Mivel Debreczen város közönsége a legközelebb multban, egy gazdasági intézetnek területén való föllállítása iránt nemesak rokonszenve és jóakarata tanujelét adta, hanem az intézet föllállíthatására az akkori helytartóságnak annyi anyagi-áldozattételre adott ígéretet is, hogy ez általa gazdasági és erdőségi intézet föllállítását tetemesen megkönnyebbitette.

Ilyen nemes ajánlata Debreczen városnak:

a) Hogy az intézet számára a Nagyerdő mellett fekvő közlegelőből ingyen ad 533 1/4 (400 cat. h.) 1200 öllel számított hold földet. Ezentért (mint a nagyméltóságú m. kir. helytartótanács levéltárában Debreczen város által kiadott térképen látható) egy csatorna metszi át, mely által e tér egyrésze öntözhető rétté alakítható; ezen tér egyikrésze pedig a debreczeni szőlőskertekre dőlven, rajta szőlő is ültethető.

b) Felajánlja a város az intézettel kapcsolatban fölláttandó erdőségi iskola gyakorlati teréül, ugyancsak az intézet számára kijelölendő gazdasági tér mellett fekvő, 1000 holdnál nagyobb területű erdejét.

c) Az intézeti s gazdasági épületek föllállításához ingyen ad épületi fákát, a téglát és cserepet pedig a kiállítási gyári ár megtérítése mellett ajánlja.

d) Ajánlja továbbá, hogy a város közepén épített egy új épületet, melyben a szükséges tantermeket fel is szerelvén, azt az intézet rendelkezése alá lakbér nélkül bocsátja.

És mindezen ajánlatai fejében az intézettől nem kíván a város egyéb viszont-szolgálatot, mint azt, hogy az intézetben a város által kijelölendő három tanuló ingyen tanulhasson.

Debreczen városnak a haza oltárára tett ezen nemes ajánlata elfogadását a m. kir. helytartótanácsnak azon alázatos véleményünk kíséretében ajánljuk, hogy ezen ajánlatok birtokba-vételére kiküldendő megbízottjai által méltóztassék oda hatni, hogy a város által már nemesen felajánlott 533 hold gazdálkodási tért, — talán az intézet által teljesítendő méltányos hasznobéri föltételek mellett, — terjesztené ki 1000 holdra, azon oknál fogva, mivel ezen esetben az intézet minta-haszongazdasága sokkal kedvezőbb arányba jönne az intézet fentartási költségeivel.

Az ígért 533 hold területnek 1000 holdra való kiterjesztését annál alaposabban reméljük, mivel a város közepén építtetni ígért tanintézeti épület helye, általános szervezetünk VI. száma alatt kifejtett nevelési és tanítási alapelveinknél fogva, a gazdaság közepére tetéttvén át s alábbi kimutatásunk szerint az országos pénzalapból építtetvén fel, a nemes város az építésre tett ígértét, eme kérésünk teljesítésével helyettesíthetné.

A meglepetések korát éljük. A legtöbbben csodálkozva kérdik városunkban: ki tette „a közel multban“ e nagyszerű ajánlatokat? s csak kevesen tudják, hogy ez még Csorba János polgármestersége alatt történt, aki ózálta, hogy titkos okait ne fűrkészszük, a szomszéd Nyiregyháza versenyző törekvéseit akarta ellensúlyozni.

Nem lehet czélunk, hogy a szóban forgó intézet fölláttatása ellen beszéljünk; minden felvilágosodott debreczeninek buzgó ohajtása az s mi több izben emeltünk szót mellette, de nem lehet különösnek nem találunk, hogy az orsz. gazd. egyesület közelmúltnak nevezi azon kort, amely óta immár a harmadik kormányformát éljük, és sem a mult évi, sem a mostani hatóságnál, magának a teljesen megváltozott körülmények fölül tudomást szerezni jónak nem látta.

Ha Debreczen amaz ajánlatot rég nem tette volna, mielőbb kellene tennie, mert nem engedheti, hogy művelődési eszközök előállításában kisebb testvérek által tulszárnyaltassék és mert a gazdasági művelődés nálunk oly szükséges, mint a mindennapi kenyér; de hogy ily roppant vagyronról való rendelkezés egy rég eltávozott dictator egykori ígértetére alapíttatik, azon valóban csodálkozunk.

Egyébiránt örömmel nézünk az intézet létesülése elé s úgy ez ideiglenes, mint az utána következő hatóságtól megvárjuk, hogy abban még maga megerőltetésével is hathatósan közremunkáljon.

= M. hó 26-kán ünnepélyesen megtartott a főiskolai ének és zenekar által Tököl Sebek rendez évünnepe, mely alkalommal tanuló ifjaink ismét több meglepő jelét adták képességük és szorgalmuknak. Különösen elismerést érdemel Ujfalussy József, ki e két kart évek óta a legnagyobb buzgalommal és tanuló szük köréhez képest bámulatos szakavatottsággal vezet. — Mint más években, úgy most is temérdeken látogatták ez ünnepélyt, úgyhogy az eljöttek fele sem fért az énekerembe s ha emberhalál nem, sérülés bizonyosan történt a nagy tolongás miatt. — Ugy halljuk, hogy e okból hasonló évünnepek alkalmával ezentul csupán egy gyászalt akarnak énekelteni s inkább más időben jótékony czélra rendeznek bementidij melletti előadást. Ez olyforma eljárás lenne, mintha valaki elteszi lábálól a gyermeket, mert sokan szeretik és tolongnak körülötte, ahelyett, hogy tágas helyre állítná s az iránta nyilvánuló vonzalomban gyönyörködne. — Miért nem nyitják meg e czélra inkább az oratoriumot, mely elég tágas hely, és amelyet ének vagy zene meg nem szentségtelenítne, aminthogy eféle ezelőtt is meg nem szentségtelenített? — Valóban csodálatos, hogy némely ember, akinek az ének és zene terjesztése kötelessége volna, — épen az ellenkezőt teszi.

= Városunk jelenlegi Tanácsa a helybeli főisk. tüzoltóegylet oly sok tüzvész alkalmával működött s immár végkép elromlott tüzoltó gépét, új és lehetőleg czélszerűbbel felcserélni elhatározván, egy költséges nagy tüzoltó gépet hozatott Hoffmann gépész pesti gyárából. E gép általános becsét tekintve: annak czélszerűségét el kell ismerni. E tekintetben legyen elég annyit mondanunk, hogy az a londoni világiállításon aranyérmert nyert tüzoltó gép-szerkezet szerint készített első példány honunkban.

Azonban viszonylagos becsét és czélszerűségét illetőleg egészen másképp áll a dolog. Ugyanis a t. o. egyesület tagjai magok szállítják gépjöket a vész helyére s épen a szállítás gyorsaságában áll egyik előnyük. Már ezen új gép 14 mázsányi súlyával, városunk sáros mellékutczáin, — ahol pedig tapasztalás szerint legtöbbször van tűz, — a gyors előhaladást nagy mértékben akadályozná, a tagokat pedig a vész helyére értőkig már kifárasztván, a működésre képtelenné

tenné, nem is említve azon körülményt midőn a gépet nem huzni, de felemelve kell vinni. — Továbbá, hogy városunkban, kivált az újsorokon meglehetősen szűkben vagyunk a víznek; s az új gép 10 akós levén, el sem lehetne vele kezdeni a működést, mielőtt 8 vagy 10 veder víz nincs benne, emnyit pedig összeszerezni sokszor nem kevés időt igényel: s így az említett egyelet másik előnye: a gyorsműködés ismét ki van felelve a számításból.

Nincs számításba véve az a körülmény sem, hogy a t. o. egyelet tüzvész alkalmával a legveszélyeztetebb helyet keresvén, gyakran igen szűk helyen kell gépnek helyet foglalni és forogni, már pedig erre az új gép nagy kiterjedésénél fogva kevésbé alkalmas. Ez okoknál fogva a főisk. t. o. egyelet, bármennyire meg volt is győződve arról, hogy városunk tanácsa mindent elkövetett avégre, hogy számára a legcélszerűbb, a legalkalmasabb gépet szerezzék meg, működése sikerét kockáztatni nem akarván, a gépet maga részére alkalmasnak nem találhatta.

Hogy mi történik még ezután e tekintetben, nem tudjuk. De teljes reménnyel vagyunk arranézve, hogy a városi tanács kész leendő még egyszer áldozni a közjólétért és a főisk. t. o. egyelettől, mely valóban elismerést érdemel, nem tagadandja meg létezéséért feltételét. Addig is míg ez ügy végkép bevégeztenne, nem látnók célszerűtlennek, ha a város valamelyik legkönnyebb gépe ideiglenesen rendelkezésére állna az említett egyeletnek, mert az most géppel nem rendelkezhetvén, nem nyújthatna segílyt a netalán történhető tüzvész esetében.

— Rend a lelke mindennek e világon s különösen a toronyórák pontatlansága nemcsak bosszantó, de gyakran káros is. Annál fogva nem hagyhatjuk megrovás nélkül, hogy a toronyóráink járása pontatlan s olyan, hogy ahogyan senki biztosan nem alkalmazkodhatik. Felhívjuk az illetőket, hogy e bajon segítsenek s oly rendet hozzanak be a toronyóráknál, mely nagy városunkat s ennek sokféle üzletét és nagy népességét megilleti.

— Pár éve már, hogy Kismesterutcán a földalatti csatorna készen van. Ha nem csalódnunk: az építést föl vállaltakra nézett azon kötelesség, hogy azon utca elejéngettsék. Első évben mentségükre szolgálhatott, hogy az udvarokból kivezető csatornák a rendelt időig el nem készültek, de azóta már nagyon sok idő telt el; jó lenne, ha azok, kiknek az utcák rendben és tisztántartása kötelességök, szélyel nézének s megátolnák azon kellemtelenséget, mely szerint ez utcán domb és völgy nagyon is váltakoznak s emiatt a szekérut borzasztó állapotban van, a víz pedig nagyobb esőzéskor nem lelvén meg a dombok közepén levő csatorna rostélyát, az ott lakók udvarába zubog.

— Minden évben tapasztalhatni fahordás alkalmával, hogy a kocsisok, üres szekereikre föl rakván az udvaron meggyült trágyát, nemcsak hogy kifelé nyargaltukban egy negyedét is elhullatják, de készakarva az utcákon le is hányják. — Nem követeljük, hogy e kocsisok fölfogni bírassák, hogy a trágyának az utcán lehányása az utcák tisztaságával ellenkezik, ők azt még apjuktól s kiskocsis korukban Mihály bátyjuktól úgy látták s úgy tanulták; de egyikis szívereható szigorú rendelet illetékes helyről, egy kis büntetési fenyegetéssel sőt ha kell büntetéssel megspékelve, azt hisszük, hogy e barbár szokást legalább ideiglenesen, addig míg célszerű nevelés a város tisztaságának ohajtását és gazdasági oktatás a szántóföldek időnkint javításának mulhatlan szükségét, a nép legalsóbb osztályának is szívébe és elméjébe oltaná, segítene.

— Egy cikk küldetett be hozzánk, melyben T. a katonai szállás-bérrendszer ellen panaszkodik. „A szállásutalványokon — ugymond — az áll vastag betűkkel nyomva, hogy az a kiállítás napjától számítva egy évig érvényes. Azonban születik egy tanácsvezetés, mely szerint az oly szállásadó, ki illetményét a katonatartási idő után 3 hónap alatt ki nem veszi, jogát arra elveszti. — E határozat 1863-ban nyomtatott ki, és így csak egy hóval ezelőtt sem ismerhettük. — Az új intézkedés szerint az én 1862 május 1-jén kiállított utalványom, melyre miután ezelőtt néhány hóval azért nem vehettem ki illetményemet, mert amikor érte küldtem, nem a mi utcánk volt sorban, most már érvénytelen s arra vonatkozólag azon nyilatkozattal fizettettem ki, hogy követelési jogom megsemmisült.“

T. ur méltatlankodását a lakosság legnagyobb része osztja s valóban szükséges, hogy a városi hatóság e rendelet visszaható erejét mielőbb megszüntesse.

— Jan. 27-kén gyásztisztogók nagy száma kísérté sirjába városunk egyik legjelesb ifját Vecsei Józsefet, ki — még csak 24 éves, — a h. böszörményi tanoda jeles tanára, ismerőseinek kedvelte és rokoniak küszkesége volt. — Béke hamvaira!

— Sándy Gyula táj és arczképfestész külföldről — hol tanulmányozás végett időzött, — visszatérvén, néhány hónapot városunkban szándékozik tölteni s arczképekre megrendeléseket a czeglédutcai Bészlerházban levő lakásán elfogad. Minthogy az ifjú művésznek több sikerült festménye közközen forog bátran ajánljuk őt olvasóink figyelmébe.

— E hó 16-kán leendő tehetséges színészünk Erdélyi József jutalomjátéka, mely alkalommal Hia dor (Jámbor Pál) „Törvénytelen vér, vagy Szent a honbecsület“ cz. drámája adatik elő.

— A Rákóczyharang, melyet Pozech J. nem rég javított ki, egyidőre megtagadta a szolgálatot, amennyiben ütője leszakadt, esése közben majd agyon ütven a harangozót.

— Közelebb egy a vargautczában lakó asszony egyszerre három gyermeket hozott világra. Az Isten éltesse mind a négyet!

— Kertészeti egyeletünk m. hó 24-kén tartott választmányi ülésében jegyző bejelentette, hogy az egyeleti kert már meglevő felmérése vizsgálat folytán hiányosnak s az az eddiginél 12 □ ölnyivel kevesebb terjedelműnek bizonyult be. — A kertben levő mély gödrök betöltése elhatározottat s azoknak, amelyekre nézve ez különösen szükséges, betöltésére nézve intézkedés tétetett. — A csarnokra tett és azáltal ezen-tul is igénylendő roppant költségek tekintetbe vételével, az egyeleti csarnok ideiglenesen megszüntetése elhatározottat. — Társulati kertésztől való gondoskodás kérdése merülvén fel, ilyennek felfogásával ig. kertész Vas Pál megbízottat.

E megbízottat alapján alkertész már fogadtatott. Továbbá a csarnok leltára elkészült, oltógalyak és magvak hozatása elrendeltetett, Bük László jeles gyümölcsész tisz. taggá választottat s Kovács János urnak köszönet mondatott, hogy vál. ülések tartására lakásán folyvást helyet adni sziveskedett.

— A debreczeni borméretőtársulat megbízottjai a polgári bormérésre vonatkozó királyi haszonvéteft 14 ezer, a cs. k. fogyasztási adót pedig 40 ezer, — tehát összesen 54 ezer oszt. forintnyi összegért vették ki haszonbérbe a várostól. A haszonbéri idő tartama mult évi november 1-ső napjától kezdve f. évi október végeig. — A társulat szabályai s kötelezettségei szerint, minden bormérető vagy mérető, ki a beírás 5 ofrtnyi díjat lefizette, azonnal a társulat rendes tagjává lesz s a kötelezettségi pontok szoros megtartására köteleztetik. — Amely polgár vagy háztulajdonos borméretési jogát haszonbérbe kívánja adni, a vele szerződő egyént, maga igazolása végett köteles a választmányhoz utasítani s felelősséget vevett, a szabályokat aláírni. Azonban a haszonbérletnek, a kibérelt polgári jogot, alhaszonbérletnek kiadni 50 o. frt büntetés alatt tiltatik. Mielőtt a társulati tag a borméretést megkezdené: köteleztetik borait az illető borbíróval felakóztatni s a mennyiséget saját jegyzőkönyvébe igtattatni, a mérés alá jelölt hordókat lepecsételtetni s minden itcze bortól, törlesztési járulék képen a borbírónak 4 krt fizetni. Minden bormérető, ki az itteni borpiaczon idegen bort veszen, tartozik a társulat pénztárába, akójától 35 krt lefizetni; azonban, saját termését, vagy mérés alá fen a hegyen vett borokat: hiteles bizonyítvány mellett, minden díj fizetés nélkül behozhatja. Ha pedig valamelyik borméretőre az bizonyulna, hogy idegen bort, díj fizetés nélkül csempészett be: 50 ofrt erejéig büntetetik.

Ha e társulat a bérleti év végével károsulna, annak minden egyes tagja a reá aránylag háramló kárt, még pedig az egyetemleges kötelezettségi elv szerint viselni tartozik; ugyszintén, a fenjelölt idő elteltével a feleslegesen való aránylagos részesülési joga fenhagyatik.

A borbíró pecsété s a csapra vett hordók szalagjának megsértése, vagy felbontása, törése, 50 frt büntetés terhe alatt tilos. Többszöri ily kihágás pedig a csapszék bezáratását is vonja maga után.

Átalában, a szabályok, illetőleg kötelezettségi pontok bármelyikének annyiszor-mennyiszor megtörésénél, minden társulati tag, ha az ügyet a választmány előtt békés uton elintézni nem lehetne: aláadja magát a városi bíróság 183²/₁₀₀ 20: és 1840 11 t.

czikkeken és az ideigl. törvénykezési szabályokban körülírt bíráskodásának, valamint a kiszabott 50 frt bírság büntetésre s a visszaélésével okozott kár és költségekre nézve, nem levén helye ily esetben még a felebbezés és felülfolyamodásnak sem; melyekről minden társulati tag egyenkint és összesen egyelőre is lemond, — miért is, az ügy gyorsítása tekintetéből a beidézett egyén, maga személyesen, minden ügyvéd és megbízott nélkül tartozik a bíróság előtt megjelenni.

Ezek a borméretőtársulat szabályainak lényegesebb pontjai. Jó lett volna még a közönség érdekére nézve azt is beigtatni az alapszabályokba: mily erejű, foku s minőségű bort mennyiért tartozzék a bormérető adni s a bornak vízzel szaporítása, mily büntetés terhével jár együtt!

— Kereskedelmünk nem a legjobb állapotára mutat azon körülmény, hogy közelebb két helybeli sertéskereskedő 80 darab sovány sertést Pestre szállítván, két heti ott tartás után sem birtak azokon tudni, hanem roppant költekezéssel haza kellett szállítatniok.

Beküldetett: «Csatározás a dakoromán törekvések ellen.» Irta Dózsa Dániel. Kolosvár. 1863. Ára 40 kr. — E füzetben D. D. hévvel czáfolgatja némely dakoromán törekvések jogossága és lehetőségét, különösen Papiu Ilarianut, azon meggondolatlan felforgatót, aki elég vakmerő volt, hogy Erdélyt és Magyarországot a Tiszáig (tehát Debreczent is) román örökségnek állítsa, s arra Románországot tervezzen.

Színház.

Jan. 22. »Rigoletto.« Marcelliné asszony 3-dik fellépte, Gilda szerepében.

Jan. 23. »A vén bakancsos és fia a huszár.«

Jan. 24. Váczy Vilma és Csaby I. javára: »A sirhölgy, vagy a protestansok Münchenben.« Dr. 5. sz. előjátékkal. — Ő zamatu látványos mű zárdával, ágyúkkal, orgyilkossággal, sirbott, jambusok s egyéb eféle szörnyűségekkel. Egyike azon műveknek, melyek másodszori lefordításával Martonffy ur egy csepp szolgálatot sem tett a színirodalomnak. A közönség meglehetősen számban megjelenéssel viszonzta a jutalmazottak s a többi szereplő igyekezetét.

Jan. 24. »A pünkösdi királyné.« Szigligeti 3. fv. v. J. Már Julesa Viola szerepét adta. A k. a. eléggé új színész nő még arra, hogy a mienkhez hasonló igénytelen nézeteket is elfogadhasson. Annál fogva ajánljuk neki, hogy szokassa le szavaltat azon modorosságról, mely azt még most élvezhetlenné teszi. Jó hangsúlyozás elfeledtet majd minden színpadi hiányt, de a jó hangsúlyozás hiányát semmi nem feledtet el. Egyéb-iránt el kell ismernünk, hogy fejének és vállainak szabálytalan mozgásával napról napra olább hagy.

Jan. 25. »Az ördög és a párisi vak nő.«

Jan. 27. Gerecs javára »A bűvös vadász« Dr. 4. sz. Zenejét irta Weber. A 2. első felvonás különösen sikerült Mellest. L. dalai, de az előadás vége egyáltalában nem felelt meg a nagy számú közönség igényeinek. Sokat mulattak Baráthy nyelvbottlásain, pedig nézetünk szerint nem mulatságos dolog az, ha magyar színművész több évi működés után sem tud magyarul.

Jan. 28. »Oh Oszkár! vagy Megesaltam nőmet.« Vigj. 3. felv. Irta Scribó és Duverrier. Ford. Egressy.

Gazdaszat, ipar s kereskedelem.

Debreczen jan. 30. — Időjárásunk derült napfényes s valóságos marciusi langyosságú, igen gyenge hajnali fagyással, elannyira, miszerint az nem akadályozza, hogy a tanyákon több helyen szántsanak. A széna ára a langyos időjárás következtében lejjebb szállott. Esőre volna igen nagy szükség, mert a föld egy lányi mélységben teljesen száraz, és nagyon sok kutban még most sincs víz. — Iparos és kereskedelmi tekintetben: a szinte állandósult általános téletlenségénél egyebet nem jelezhetünk. A falusi embernek semmiféle ruhaneműre nincs szüksége a lágy időjárás miatt s egy egész családnak elégséges egypár csizma, melyet csak azon tagja huz fel, aki a házban kívül kénytelen valahova el menni. — A hetivásárok a roz utak miatt néptelenek; életnemek leginkább Szatmár megye felől szállítatnak.

Mára viradólág az idő szélesen komorrá változott.

Cs.

Kiadó: a debreczeni Színügyegylet.
Szerkesztő: Illés György.

Nyilatkozat.

Alólirott, bizonyos ok miatt kénytelen vagyok kinyilatkozatni, hogy a D. Nv. Értésítőbe sem ezelőtt semmiféle cikket nem írtam s jelenleg sem írok; — annyalinkább nem vezetem a színházi szemléket.

Debreczen. 1863. Január 25.

Szél Farkas.

Piaczi árak.

	Buza.		Kétszeres.		Rozs.		Árpa.		Zab.		Tengeri.		Marhabus.
	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	
Debreczen. Jan. 27.	5	40	3	—	2	10	1	65	1	42	2	30	17
Pest. Jan. 29.	5	95	—	—	2	65	1	90	1	52	2	45	—
Nagyvárad. Jan. 27.	4	—	—	—	2	35	—	—	—	—	2	40	17
Derecske. Jan. 19.	3	20	2	50	2	—	1	80	1	25	2	40	11
N. Bajom. Jan. 23.	5	20	2	70	2	40	2	—	1	60	2	40	—
Margitta. Jan. 23.	5	20	3	—	2	40	1	80	1	20	2	20	11
Érmihályfalva. Jan. 22.	2	80	2	25	1	80	—	—	1	20	1	85	—
Diószeg. Jan. 27.	3	—	2	20	1	80	—	—	1	50	—	—	11
Tokaj. Jan. 25.	3	60	2	80	2	30	1	90	1	40	2	—	14
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Bécsi börze. 1863. Jan. 28. — Egy es. arany 5 fr. 57 kr. — 5 fr. 58 kr. — Ezüst 114 fr. 00 kr. — 114 fr. 50 kr.

*

59^{dik} ÁRJEGYZÉK

az „István“ gőzhengermalom gyártmányairól.

(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett, osztrák értékben, kötelezettség nélkül.)

A. asztali dara nagy szemű	14 frt.	40 kr
B. ugyanaz apró	14	40
C. dara középszerű	12	40
O. királyliszt	13	40
1. lángliszt	12	20

2. montliszt	11	80
3. zsemlyeliszt	9	80
4. fehérkenyérliszt 1-ső rendű	8	80
5. ugyanaz 2-dik	7	80
6. barnakenyérliszt	5	40
Kétszeresliszt	6	30
Rozsliszt 1-ső rendű	7	20
Rozsliszt 2-dik rendű	4 frt.	80 kr.
00. árpakása	14	80
0. árpakása	13	80
1. árpakása	11	80
2. árpakása	9	80

3. árpakása	6	50
4. árpakása	6	50
Árpaliszt	2	40
Dereze	2	40
Lábliszt	2	40
Korpa	2	40
Buzaalj	2	80

Minden zsákért 1 frt. 5 kr. lefizetendő. E betétet azonban a vevő visszakapja, ha a zsákot, az elvitel számított legfeljebb 3 hó alatt, hiba nélkül, bérmentesen visszazárítja.

Debreczen 1862. Nov. 6.

MENETREND

a tiszavidéki vaspályán. — Érvényes az 186^{2/3} téli havakra.

I. Kassa és Nagyváradi felé	Bécs . . . . . ind.	8 óra — perc este	III. Kassa és Nagyváradiól Pest és Bécs felé	Kassa . . . . . ind.	5 óra — perc reg.
	Pest . . . . . „	6 „ 25 „ reg.		Forró-Encs . . . „	6 „ 25 „ „
	Czegléd . . . . . „	9 „ 27 „ „		Miskolcz . . . . . „	7 „ 52 „ „
	Szolnok . . . . . „	10 „ 27 „ „		Tokaj . . . . . „	9 „ 35 „ „
	Püsp.-Ladány . . . . . „	1 „ 26 „ délu.		Debreczen . . . . . „	12 „ 12 „ délu.
	Debreczen . . . . . „	3 „ — „ „		Püsp.-Ladány . . . . . „	1 „ 45 „ „
	Tokaj . . . . . „	5 „ 25 „ „		Szolnok . . . . . „	4 „ 44 „ „
	Miskolcz . . . . . „	7 „ 24 „ este		Czegléd . . . . . érk.	5 „ 41 „ „
	Forró-Encs . . . . . „	8 „ 44 „ „		Pest . . . . . „	8 „ 37 „ este
	Kassa . . . . . érk.	10 „ 27 „ „		Bécs . . . . . „	6 „ — „ reg.
II. Arad felé	Püsp.-Ladány ind.	1 „ 58 „ délu.	V. Arad Pest és Bécs felé	Nagyvárad . . . . . ind.	10 „ 6 „ déle.
	B.-Ujfalu . . . . . „	3 „ 13 „ „		B.-Ujfalu . . . . . „	11 „ 34 „ „
	Nagyvárad . . . . . érk.	4 „ 38 „ „		Püsp.-Ladány érk.	12 „ 48 „ délu.
	Bécs . . . . . ind.	8 óra — perc este		Czegléd . . . . . „	5 „ 41 „ „
	Pest . . . . . „	6 „ 25 „ reg.		Arad . . . . . ind.	9 óra 33 perc déle.
	Czegléd . . . . . „	9 „ 37 „ „		Csaba . . . . . „	11 „ 59 „ „
	Szolnok . . . . . „	10 „ 59 „ „		Mező-Tur . . . . . „	2 „ 20 „ délu.
	Mező-Tur . . . . . „	12 „ 34 „ délu.		Szolnok . . . . . „	4 „ 18 „ „
	Csaba . . . . . „	3 „ 3 „ „		Czegléd . . . . . érk.	5 „ 31 „ „
	Arad . . . . . érk.	5 „ 20 „ „		Pest . . . . . „	8 „ 37 „ este
			Bécs . . . . . „	6 „ — „ reg.	

A közállomásokról indulás ideje, a minden pályaudvaron kifüggesztett részletes menetrendben van kimutatva.

A debreczeni vásárok alatt Czegléd és Debreczen között, a cs. k. szab. osztrák állam vasut társaság személy-vonataihoz csatlakozólag, a személyvonatok naponként kétszer közlekednek.

A vasúthoz csatlakozó postakocsik indulnak:

Arad—Széchenyi. — Indulás Aradról naponként este 6 órakor — Érkezés Aradra naponként reggel 5 órakor. — (Az utasok felvétele nincsen korlátozva.)
Nagyvárad—Kölköcs. — Indulás Nagyváradról naponként este 6 és fél órakor. — Érkezés Nagyváradra naponként reggel 6 és háromnegyed órakor.
Nyíregyháza—Szathmár. — Indulás Nyíregyházáról vasárnap, szerdán és pénteken este 6 órakor. — Érkezés Nyíregyházára hétfőn, szerdán és szombaton reggel 2 órakor.
Nyíregyháza—Beregszász. — Indulás Nyíregyházáról naponként reggel 7 órakor — Érkezés Nyíregyházára naponként este 5 órakor.
Nyíregyháza—Nagybánya. — Indulás Nyíregyházáról hétfőn, kedden, csütörtökön és szombaton este 6 óra kor. — Érkezés Nyíregyházára vasárnap, kedden, csütörtökön és pénteken reggel 2 órakor.
Tokaj—S. A. Ujhely. — Indulás Tokajból naponként este 7 órakor. — Érkezés Tokajba naponként reggel 4 és fél órakor.
Kassa—Lőce. — Indulás Kassáról naponként éjjeli 1 órakor. — Érkezés Kassára naponként éjjeli 12 és egy negyed órakor.
Kassa—Przemysl. — Indulás Kassáról szerdán és szombaton délután 2 órakor. — Érkezés Kassára hétfőn és pénteken délelőtt 10 órakor.
Kassa—Szigeth. — Indulás Kassáról naponként éjjeli 11 és háromnegyed órakor. — Érkezés Kassára naponként éjjeli 12 óra 50 perccor.
Kassa—Munkács. — Indulás Kassáról naponként éjjeli 11 és háromnegyed órakor. — Érkezés Kassára naponként éjjeli 12 óra 50 perccor.

Az igazgatóság.

HIRDETMÉNYEK.

Fris veteménymagvak.

Alóli ajánlja konyha és virágkerti, valamint gazdasági veteménymagvakat t. cz. közönség figyelmébe. Nem különben elfogad a Fleischmann és Wéber (előbb Mayr Károly) mag és növénykereskedést illető megrendeléseket, minden a gazdasághoz, konyha és virágkertészethez megkívántató mag, hagyma, gyökér és növényre.

Gaszner Károly
fűszerkereskedő Debreczenben.

Hirdetés.

A nagyméltóságú magyar királyi helytartótanácsnak 67934/1862. szám alatt kelt intézkedésére képest, a Hatvanutcai kapun kívül, a Pesti sor előtt fekvő s használaton kívüli trágya lerakó hely, mely 7³¹⁵/₁₆₀₀ holdat térszen, a városgazdai hivatalnál eleve megtekinthető föltételek mellett, 6 évi használatra, folyó évi február 16-án reggel 9 órakor, a helyszínen tartandó közárverésen, a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

A várositanács.

Hirdetés.

Sz. kir. Debreczen város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a Csapóútczai kapun kívül balra az ottan levő majorsági földek szomszédságában a hadházi ut mellett két felől fekvő s a nagyméltóságú magyar királyi helytartótanács által el adatni megengedett 60 hold futó homok föld folyó évi februarius hónap 19-dik napján délelőtt 9 órakor a helyszínen készpénz fizetés mellett 2 vagy több holdjával örök áron nyilvános árverés útján el fog adatni, az előleges feltételek a városgazdai hivatalnál addig is megtekinthetők lévén

Kelt Debreczenben. 1863. január 25.

A városi tanács.

Árverési hirdetés.

A debreczeni királyi váltótörvényszéknek 1862. évi decz. hó 29 n. 16121 szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhírré tétetik, mikép Göllner György dereczeni lakos mint felperes részére Hausenberger József helybeli lakos mint alperestől 250 frt váltótartozás s járulékaik erejéig lefoglalt ingóságok, nevezetesen borok, lábas jószágok és házbutorok stb. nevezett alperesnek helybeli váradutcai lakásán folyó évi febr. hó 5 napján d. e. 9 órakor nyilvános árverés útján készpénz fizetés mellett el fognak adatni. — Mire a venni kívánók meghivatnak. — Debreczen 1865. január hó 29.

A váltótörvényszéki kiküldött végrehajtó tag.

Árverési hirdetés.

A debreczeni királyi váltótörvényszéknek 1865. évi jan. hó 22 n. 568. szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhírré tétetik, mikép Spitzer testvérek debreczeni lakosok, mint felperesek részére Gyöngy Áron nyíregyházi és Mandel István nkállói lakosok mint alperesektől 500 frt váltótartozás s járulékaik erejéig lefoglalt 100 köböl rozs felperesek helybeli Széchenyiutcai lakásán folyó évi február hó 9. napján d. e. 9 órakor nyilvános árverés útján készpénz fizetés mellett el fognak adatni. — Mire a venni kívánók meghivatnak.

Debreczen. 1865. január hó 28.

A váltótörvényszéki kiküldött végrehajtó tag.

333.
1862.
242.

Pályázati hirdetmény.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara kerületében, egy helyben szabad királyi Debreczen városban üresedésbe jött hites alkuszi állomásra pályázat nyitattik. Ezen állomást elnyerni kívánó egyének fölhivatnak, hogy az 1840-dik évi XIX. törvényczikk 3, 4 és 5 §§-sai értelmében felszerelt és a felzetten jelenlegi tartózkodásuk pontos megjelölését tartalmazó kérvényeiket f. évi február 20-dik napjáig alóli kamara elnökségéhez adják be.

Kelt Debreczenben az 1863-dik évi januar 15. napján.

A kereskedelmi és iparkamara.

170.
1863.

Hirdetmény.

A személy valamint az utipodgyász és nem fuvarkép feladott kocsit, ló és kutya szállításnál létező 15% díj-pótlék 1863. év februar 1-jétől fogva 10%-ra leszálíttatik. — Bécs. Januar 20. 1863.

Az igazgatóság.

Kiadó bolt és lakás.

A péterfiai külvároson, az u. n. kis ajtó szegletén fekvő 3246. sz. ház 5 szoba, 2 konyha és bolttal ellátva, egy vagy több évre bérbe adatik. — Értekezhetni iránta Czeglédutczán 62 szám alatt.

Bérbe adandó lak.

A piacz és teleki utca szegletén levő épületben egy, — két ajtóval nyíló nagy, tágas bolt s mellette 5 egymásbanyíló tágas szoba, — azonkívül konyha, kamara stb. f. évi pünköszt havától kezdve kiadó. — Értekezhetni iránta az otlakló háztulajdonossal 2155. sz. alatt.

„BIHAR“

1-2

című Nagyváradon hetenként kétszer megjelenő politikai, kereskedelmi és társadalmi lap a biharmegyei gazdasági egylet hivatalos közlönye Györfy Gyula szerkesztése mellett, az eddig tanusított szabadelvű irányban jövő január hó 1-től kezdve második évi folyamába lép.

Előfizetési árak:

Egy évre 10 frt. fél évre 5 frt. évnegyedre 2 frt 50 kr.

Az előfizetési összegek alóli kiadóhivatalához bérmentve küldendők.

A „Bihar“

kiadó hivatala. Nagyváradon, Sasutca 12. sz.

2000 pár

Ringauf-féle női- és gyermekecipő,

van alóli kereskedésben leszállított áron eladás végett letéve.

Ugyanott bálit koszoruk és bouquettek, nagy választékban kaphatók.

Ifj. Csonka Dániel.

Raktára Stenczinger Károly ur háza alatt.

14-3